

Speech Marco Pastors

Gemeenteraad 28 januari 2010, Eindverantwoording Collegeprogramma 2006 - 2010

Op 12 oktober 2006 werd het collegeprogramma in de raad besproken.

Het debat ging voornamelijk over veiligheid. Zowel Leefbaar als PvdA legden er sterke nadruk op. Leefbaar wilde een hogere ambitie en target van het College: niet elke wijk op een 5, maar op een 6. Ook Van Heemst wilde dit, ik citeer: "We willen dat er in 2010 geen bedreigde wijken (lager dan 6) meer zullen zijn." Ook wilde Van Heemst 200 extra buurtagenten.

Het College wilde een 6 alleen als inspanningsverplichting accepteren en niet als harde target. Want zo werd er gezegd: "Wij moeten geloofwaardig blijven opereren. Een bepaalde target accepteren in de wetenschap dat het halen ervan zeer moeilijk wordt, zou betekenen dat wij ons politiek leven daaraan verbinden."

Vier jaar geleden vonden zowel Leefbaar als de PvdA dat de targets voor veiligheid te laag werden ingezet. Maar u wilde niet ambitieuzer worden en het is gebleven bij wat het was.

Maar nu, 4 jaar later, is duidelijk dat zelfs deze weinig ambitieuze veiligheidstargets niet gehaald zijn. In de veiligheidsindex 2009 (cijfers t/m 31 december 2008) zijn er nog 1 onveilige wijk, 3 probleemwijken en 14 bedreigde wijken! En we hebben straks minder politie door rijksbezuinigingen i.p.v. meer.

De targets waar de huidige wethouders en burgemeester Opstelten nog hun politieke leven aan verbonden zijn niet gehaald. De rekenkamer gelooft niet dat deze targets nog gehaald zullen worden in de laatste veiligheidsindex.

(NB Veiligheidsindex: onveilig is lager dan 4, probleem lager dan 5, bedreigd lager dan 6, aandacht lager dan 7, veilig boven 7)

Dus het kan niet anders dan dat wij moeten concluderen dat uw College op het onderwerp veiligheid, het belangrijkste onderwerp in Rotterdam, gefaald heeft.

De invloed van de economische crisis, zo geeft het College zelf aan, heeft betrekking op vier doelstellingen die niet zijn behaald. Daar kun je zelfs nog aan af doen. Bijvoorbeeld over de verkoop van huurwoningen. Is inderdaad moeilijker door de crisis, maar de rekenkamer stelt ook vast dat u geen enkele maatregel hebt genomen om het toch te halen. Oh crisis, gelukkig, dan doen we niks meer. Belangrijkere reden lijkt dat corporaties maar 6.000 woningen ter beschikking stelden, terwijl u er 7.200 wilde hebben. Maar daar iets aan doen, beetje ruzie maken, is er niet bij. En u gaat wel door met starterswoningen, veel minder resultaat voor de doelgroep dan verkoop huurwoningen.

Over het geheel oordeelt de rekenkamer de prestaties van uw College niet indrukwekkend. Dat werd over het vorige College nooit gezegd. Het is een mooi woord, en dat uw College minder indruk maakt dan het vorige, dat weet iedereen hier, de journalisten in de zaal, de ambtenaren die voor de gemeente werken en de mensen in de stad en in het land al heel lang. Dat Van Heemst dan nog durft te zeggen dat dit het beste College van de afgelopen 25 jaar is, onderstreept meer de wanhoop van de collegepartijen, dan dat iemand dat als serieus oordeel beschouwt.

Goed dat ze niet zijn afgeschaft

Het is goed dat het College dat ons opvolgde in 2006, het werken met targets niet heeft afgeschaft. Ook al zijn er veel ambities gedurende de rit verlaagd.

Maar het is de bedoeling dat de doelen inspirerend werken en dat hier energie uit wordt geput, dat grenzen worden verlegd, het onderste uit de kan wordt gehaald, alles voor de doelen en de eer om ze te halen. De kloof tussen de gemeentepolitiek en de mensen in de stad wordt veroorzaakt door het niet nakomen van beloften door de politiek. De doelen zijn middelen om die kloof te overbruggen. Het gaat niet om de doelen zelf, ze staan voor een betrouwbare overheid. De moeite waard dus om er enthousiast aan te werken.

Wij hebben bij u echter het idee dat u de doelen als een last op uw schouders, een molensteen om uw nek ervaart. Zelfs vorige week nog kwam er een brief binnen van de burgemeester over de targets voor het Vijfjarenactieprogramma Veiligheid, waarin werd uitgelegd dat het werken met targets zo zijn nadelen heeft. U vindt dat wanneer er een target dreigt niet te worden gehaald, er iets mis moet zijn met dit target, of met het stelsel van targets. U doet er geen schep bovenop, u verlegt geen grenzen, u lijkt het zelfs genant te vinden u zelf er mee te verbinden.

Een ander voorbeeld is het opdoeken van hennepkwekerijen. Omdat er in Rotterdam niet genoeg aan gewerkt wordt, neemt u de opgerolde kwekerijen in de regio mee. Dat moet u niet doen, het is ook heel doorzichtig allemaal.

Dit is niet de bedoeling van targets. Ze bieden inspiratie, vertrouwen, richting, controle, een heldere scheiding tussen prioriteiten en bijzaken. Geven aan waar de keuzes gemaakt moeten worden. Waar bijgestuurd moet worden. Daar kun je lol in hebben, zoals wij, en dan bereik je ook veel. Of bang voor zijn, dan bereik je minder. Maar inmiddels is wel helder dat de doelen niet meer uit Rotterdam weg te denken zijn. Dat heeft ook u bereikt.

Bij een paar doelen, de veiligheid in de wijken (7a en b) en de toename van het bereik van de bijzondere bijstand (4b), willen we nu de diepte ingaan waarom u ze niet heeft gehaald. De rekenkamer vindt de verantwoording op het waarom te kort schieten.

Geen onveilige wijken meer, en geen enkele wijk er op achteruit. Dat gaat u niet halen, ook volgens de rekenkamer. Op het gebied van Veiligheid is slechts 40% van de targets behaald.

- Hoe kan dat, is er gebrek aan geld?
- Waren er niet genoeg agenten beschikbaar?
- Had er meer preventief gefouilleerd moeten worden?
- Heeft het te maken met de bevoegdheden en instructies van agenten?
- Met een noodzakelijke uitbreiding van het OV-verbod of het instellen van meer toezichthouders?
- Zijn er te weinig interventieteams ingezet, of frontlijnteams?
- Is er te laag gestraft of worden ouders niet genoeg aangepakt als ze hun kinderen niet opvoeden?
- Wordt er wel iets gedaan met aangiftes?

En waarom heeft het College dan nooit gevraagd aan de raad om deze zaken, om te krijgen wat nodig is om deze doelstellingen alsnog te gaan halen?

Bijzondere bijstand. Deze doelstelling stond in het rekenkamerrapport nog op oranje maar is inmiddels rood geworden. U heeft het bereik verhoogd van 50% naar 52,75%, terwijl het nu 57% had moeten zijn. U wilde het bereik verhogen van 32.000 naar 36.800, 4.800, en nog eens 1.600 volgend jaar. u hebt slechts 1.885 gehaald. Waar komt dat door?

- Hebben veel mensen eigenlijk meer geld dan lijkt en doen ze daarom geen aanvraag, zoals u in het boek Afri hebt kunnen lezen (drugsgeld, sober levenspatroon, kinderbijslagfeest)?
- Heeft u mogelijkheden bij scholen, sportverenigingen, huisartsen, politie, belastingdienst, sociale verzekeringsbank, deelgemeenten, mondtotmondaanpak benut?
- Afgewezen aanvragers van een huisvestingsvergunning i.h.k.v. de Rotterdamwet? Tekort van 3.000 had daar al grotendeels mee kunnen worden gevuld. Die hebben voor uw loket gestaan.
- En wat invloed economische crisis betreft: op deze doelstelling had de crisis een positieve werking moeten hebben, en toch heeft u hem niet gehaald. Waarom?

Vanwege de slechte score op het gebied van veiligheid, hebben wij er over gedacht om het College vandaag naar huis te sturen, of anders op zijn minst alleen de wethouders Veiligheid. Maar het lijkt ons beter om dit maar aan de kiezers over te laten, die mogen het over een maand zeggen. Het is duidelijk dat de veiligheid van Rotterdam bij Leefbaar Rotterdam in goede handen is, maar dat andere partijen dit, ondanks hun beloften, niet waar hebben kunnen maken.

In het begin heb ik al gezegd dat bij het vastleggen van de doelen in 2006 het College de beloofde veiligheid in de wijken niet meer wilde verhogen, omdat hun politieke leven er aan verbonden was. Nu zelfs het door het College beloofde niveau niet gehaald is, is het voor ons helder. Er hadden hier mensen weggestuurd moeten worden. U scoort op de belangrijke veiligheidsdoelen een onvoldoende, voor resultaat maar vooral voor inspanning en houding. Wij zijn klaar met u, Rotterdam is klaar voor de definitieve afrekening op 3 maart.